

Vācijas latvieši godina Jāni Jaunsudrabiņu

SVINĪGS JUBILEJAS AKTS LCK
MITNĒ AUGUSTDORFĀ

Jau otro reizi trimdā svinām jubileju mūsu rakstniecības meistaram Jānim Jaunsudrabiņam. Ja 1947. gadā to darīja daudz, jo daudz, nometnes Vācijā, ar lielu prieku sagaidot trimdas grūtumu nesalauzto rakstnieku, šogad viņa 75. g. jubileju atzīmē visos kontinentos, kur vien mīt lielākas latviešu kopas.

Jāņa Jaunsudrabiņa svinīgam jubilejas aktam 24. augustā Augustdorfā pulcējās LCP un LCK pārstāvji, Augustdorfas tautieši, apsveicēji no vairākām citām Vācijas vietām, kā arī prāvē pulks vācu viesu. Sarīkojumu, kas notika Augustdorfas greznajā kino zālē, atklāja Augustdorfas latviešu grupas vadītājs V. Hazners, dodams vārdu LCP un Latviešu kultūras fonda Vācijā priekšsēdim A. Šildem. Savā uzrunā A. Šilde apliecināja, ka Jaunsudrabiņš nav tikai kādas daļas latviešu rakstnieks, bet ka viņš ir mūsu visu īpašums, mūsu visu rakstnieks, un kā visu mūsu īpašums ir arī viņa zīmētais mazais Jānis Baltajā grāmatā. Mēs varam pievienoties — teica apsveicējs — daļai izleiktai vēlmei: „Laužiet, meitas, ko laužamas, galotnīti nelaužiet,” lai mums arī

uz priekšu būtu šī galotne, šis lielais starp lielajiem, pie kuŗa garā tverties. Mēs esam dziļi pateicīgi lielajam rakstniekam par viņa nemāģīgajiem mudinājumiem pieminēt Latviju, jo, kā viņš saka — zaudējis Latviju, tu zudīsi pats.

Vācu viesu informēšanai bija pārtulkots un iespiests J. Rudziņa referāts par Jaunsudrabiņu, ko manuskripta autors bija nolasījis nesēnā Jāņa Jaunsudrabiņa Zviedrijas ceļojuma laikā Upsalā. Vilis Šteplers, vācu grāmatnieks un latviešu draugs, īsos vārdos iepazīstināja nelatviešu viesus ar lielā rakstnieka daudzpusīgo personību. Savā īsajā apskatā viņš nolasīja prof. Teodora Celma piesūtīto izvilkumu no Pasaules vēstures tiesas sēdes 2052. gadā. Šī tiesa, kuŗā Jānis Jaunsudrabiņš apsūdzēts par neparasti lielu emociju vilņu radīšanu 1952. gada 25. augustā, atzinusi, ka apsūdzētais vainīgs un tādēļ izslēdzams no tiesībām

Jānis Jaunsudrabiņš nolasīja Stāstu par paldies, šo lielāko starp vārdiem. Vācu valodā rakstnieks lasīja sava darba Katrs iesākums grūts tulkojumu. Jubilāra dzejoļus deklamēja aktrise Marianna Zīle-Graubiņa, bet sekojošā koncerta daļā Ludmilla Sepe-Eše un Longins Apkalns dziedāja latviešu dziesmas. Klavieru pavadījumus un J. Vītola Parafrazes par latviešu tautas dziesmām sniedza igauņu piāniste Lidiņa Millere.

Sacītie un nolasītie apsveikumi prasīja gandrīz vai stundu laika. LCK priekšsēdis V. Janums pateicās rakstniekam nevien par to, ka viņš devis mums daudz skaistu darbu, bet arī par to, ka viņš palicis ar mums Eiropas krastā. Latviešu centrālo organizāciju un Daugavas Vanagu vārdā V. Janums pasniedza J. Jaunsudrabiņam aploksni. Nameja gredzenu rakstniekam dāvāja Latviešu presei biedrība, un tās godinājuma rakstu savam goda biedram nolasīja Vācijas kopas priekšsēdis J. Sudrabiņš, kas jubilāru sveica arī no Šlēzvigas-Holšteinas tautiešiem. Daudzo apsveicēju pulkā bija Augustdorfas ģimnazijas direktors, Bīlefeldes tautiešu un Hangelaras studentu pārstāvji, skauti un gaidas, YMCA's/YWCA's pārstāvis uc. Vairāki desmiti apsveikumi saņemti no ārzemēm.

Uz šo jubileju zīmīgi attiecināmi paša rakstnieka vārdi, ko dzirdējām šai sarīkojumā no jubilāra mutes: „Bez lielajiem svinīgajiem paldies ir vēl miljoni, kas lido izplatījumā kā pelēki mazputniņi.” Tie nāk no visas latviešu trimdas saimes un droši arī no tiem, kam šodien pašiem nav lemts rakstnieku sveikt vārdiem vai veltēm.

Br.